

Warszawa, 19.02.2025 r.

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Miroslaw Wróblewski

DPNT.401.36.2025

Pani
Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z 6 lutego br. (znak: DWP-WZP.021.3.2024), w związku z przedłożeniem do zaopiniowania **projektu rozporządzenia w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego** (dalej jako „projekt”), mając na uwadze art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie dziękuję za przekazanie projektu rozporządzenia.

Prezes UODO nie zgłasza uwag do przedstawionego projektu rozporządzenia, niemniej – mając na uwadze podejmowane przez Panią Minister działania związane z wprowadzeniem do szkół nowego przedmiotu „edukacja zdrowotna” – zwracam się **z uprzejmą prośbą, aby w ramach przygotowywanego programu nauczania zawrzeć elementy wiedzy na temat ochrony danych osobowych, w tym danych dotyczących szeroko rozumianego zdrowia.**

Pragnę zwrócić uprzejmie uwagę, że troska o prawo dzieci do ochrony ich danych osobowych oraz prywatności jest priorytetem w działalności Prezesa UODO.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.); dalej jako „rozporządzenie 2016/679.

² Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Prezes UODO podejmuje szereg działań – zintensyfikowanych w ostatnim roku – w tym działań edukacyjnych, nakierowanych na upowszechnianie wiedzy w zakresie ochrony danych osobowych dzieci. Jednym z takich projektów edukacyjnych jest prowadzony przez organ ds. ochrony danych ogólnopolski Program edukacyjny „Twoje dane – twoja sprawa”, skierowany do uczniów i nauczycieli, której już XV. edycja jest realizowana pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej oraz Rzecznika Praw Dziecka³. Należy jednak zauważyć, że pomimo dużego zainteresowania program ten nie jest w stanie dotrzeć każdej polskiej szkoły i każdego ucznia, inicjatywa ta w dużej mierze zależy bowiem od zainteresowanych tą tematyką nauczycieli.

Na szczególną uwagę zasługuje także – jak się wydaje – współpraca Prezesa UODO z Rzeczniczką Praw Dziecka w zakresie inicjatyw edukacyjnych i badawczych dotyczących danych osobowych dzieci i młodzieży, w tym organizacja konferencji i webinarów, a także materiałów edukacyjnych dla dzieci⁴. W kontekście praw dzieci wydany został również we współpracy z Fundacją Orange poradnik pt. „Wizerunek dziecka w internecie. Publikować czy nie?”⁵.

Realizując działania edukacyjne Prezes UODO podejmuje również szereg innych ważnych inicjatyw mających na celu podnoszenie świadomości społecznej w tym obszarze, takich jak: program „UODO rusza w kraj”, który ma na celu upowszechnienie wiedzy o ochronie danych osobowych podczas regionalnych spotkań z Prezesem UODO⁶, przyznanie nagrody im. Michała Serzyckiego za promowanie wartości ochrony danych osobowych i prawa do prywatności⁷. Ponadto, udostępniając liczne treści edukacyjne na stronie internetowej UODO organ nadzorczy zwraca uwagę na zagrożenia dla bezpieczeństwa danych osobowych dzieci w świecie cyfrowym, takie jak: profilowanie zachowań dzieci, sprzedaż danych dzieci innym podmiotom, kradzież tożsamości, utratę dostępu do konta w mediach społecznościowych czy na platformie gamingowej, zablokowanie telefonu przez cyberprzestępców, utrata pieniędzy z karty płatniczej/kredytowej podłączonej do różnych usług⁸.

Dane osobowe dotyczące zdrowia, w tym zdrowia psychofizycznego, jako dane wrażliwe podlegają szczególnej ochronie prawnej. Takiej szczególnej ochrony danych osobowych wymagają także dzieci, gdyż mogą one być mniej świadome ryzyka, konsekwencji, zabezpieczeń i praw przysługujących im w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Dlatego właśnie rozporządzenie o ochronie

³ Zob. informacje o XV. edycji programu dostępne na stronie internetowej UODO:

<https://uodo.gov.pl/pl/587/3315>

⁴ Informacje na temat porozumienia Prezesa UODO z RPD z 26 kwietnia 2024 r. oraz podejmowanych działań dostępne na stronach internetowych UODO, w tym: <https://uodo.gov.pl/pl/138/3081>

<https://uodo.gov.pl/pl/138/3063>, <https://uodo.gov.pl/pl/138/3089>, <https://uodo.gov.pl/pl/138/3089>

⁵ Dostępny na stronie UODO: <https://uodo.gov.pl/pl/138/3215>

⁶ Zob. informacje na temat programu „UODO rusza w kraj” na stronie internetowej:

<https://uodo.gov.pl/pl/138/3361>

⁷ Zob. <https://uodo.gov.pl/pl/138/3557>

⁸ Zob. np. <https://uodo.gov.pl/pl/138/3110>

danych (RODO) kładzie **szczególny nacisk na ochronę prywatności i danych osobowych dzieci we wszystkich krajach Unii Europejskiej.**

Przepisy rozporządzenia 2016/679 wymagają, aby szczególna ochrona danych miała zastosowanie przede wszystkim do wykorzystywania danych osobowych dzieci do celów marketingowych lub do tworzenia profili osobowych, profili użytkownika czy też do zbierania danych osobowych dotyczących dzieci, gdy korzystają one z usług skierowanych bezpośrednio do nich. Problematyka ta nabiera dzisiaj szczególnego znaczenia w kontekście rozwoju nowych technologii i coraz większej aktywności dzieci i młodzieży w Internecie (w tym w mediach społecznościowych). **Nieodłącznym aspektem nowych rozwiązań technologicznych są bowiem zagrożenia, na które narażone są szczególnie dzieci⁹.**

Wiedza dzieci na temat tego jak mają chronić swoje dane osobowe, informacje prywatne – często odnoszące się do stanu zdrowia fizycznego i psychicznego (niejednokrotnie dane zawierające informacje bardzo intymne, wstydliwe), a także na zagrożenia jakie wiążą się z naruszeniem bezpieczeństwa tych danych – jest więc niezwykle istotna i niezbędna do tego, aby w sposób bezpieczny poruszać się w świecie rozwijających się nowoczesnych technologii.

Na zagrożenia związane z naruszeniem prawa do prywatności dzieci zwracają uwagę eksperci, podmioty publiczne oraz organizacje pozarządowe, podkreślając, że w tym obszarze **niezwykle ważna jest edukacja dzieci, a także tworzenie rozwiązań systemowych¹⁰.** W tym miejscu należy zwrócić również szczególną uwagę na alarmujące od dawna raporty instytutu NASK, które sygnalizują pojawiające się nowe zagrożenia związane z rozwojem technologii, w tym na szkodliwe treści w internecie, hejt, dezinformacje czy takie niebezpieczne zjawiska takie jak patostreaming, sexting, czy child grooming, które mają wpływ na życie i zdrowie dzieci (zob. np. raport „Nastolatki wobec pornografii cyfrowej” oraz „Nastolatki 3.0”).

Problematyka prawa do autonomii informacyjnej dzieci i ich prawa do prywatności jest również przedmiotem legislacyjnych opinii i wystąpień Prezesa UODO mających na celu poprawę stanowionego w tym obszarze prawa¹¹.

Istotne są także aktualne trendy w zakresie transformacji cyfrowej, tj. europejska strategia w zakresie danych, której częścią jest europejska przestrzeń danych dotyczących zdrowia (dalej: EHDS). Należy bowiem podkreślić, że stosowanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej

⁹ Zob. stanowisko PUODO w sprawie projektu Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2025-2029, dostępne na stronie UODO: <https://uodo.gov.pl/pl/138/3542>

¹⁰ Zob. np. konferencja dzień bezpiecznego internetu: 11 luty 2025 r., (<https://www.youtube.com/watch?v=h2WvY57uXdo>); działania RPO: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-childgrooming-dzieci-wykorzystywanie-nask>

¹¹ Zob. np. wystąpienie UODO w sprawie ustawy o ochronie małoletnich: <https://uodo.gov.pl/pl/138/3377>

przestrzeni danych dotyczących zdrowia¹² wiąże się z przetwarzaniem elektronicznych danych dotyczących zdrowia w celu pierwotnego i wtórnego ich wykorzystania i będzie wymagało podjęcia szeregu działań zarówno legislacyjnych, organizacyjnych jak i edukacyjnych w dziedzinie zdrowia.

Jak wynika z motywu 89 projektowanego rozporządzenia w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia, **kluczowe znaczenie dla zaufania, bezpieczeństwa i właściwego wykorzystania danych dotyczących zdrowia**, a tym samym dla pomyślnego wdrożenia rozporządzenia, **ma poprawa umiejętności cyfrowych** w dziedzinie zdrowia wśród osób fizycznych oraz pracowników służby zdrowia. Wskazuje się przy tym, że „poprawa umiejętności cyfrowych w dziedzinie zdrowia ma zasadnicze znaczenie dla umożliwienia osobom fizycznym **sprawowania rzeczywistej kontroli nad swoimi danymi dotyczącymi zdrowia**, aktywnego zarządzania swoim zdrowiem i opieką oraz **zrozumienia konsekwencji zarządzania** takimi danymi zarówno do wykorzystywania pierwotnego, jak i wykorzystywania wtórnego. (...) Państwa członkowskie, w tym na poziomie regionalnym i lokalnym, powinny zatem **wspierać umiejętności cyfrowe w dziedzinie zdrowia i świadomość społeczną**, dbając jednocześnie o to, by wdrożenie niniejszego rozporządzenia przyczyniało się do zmniejszenia nierówności i nie dyskryminowało osób nieposiadających umiejętności cyfrowych”.

Kierując się troską o prawo dzieci do ochrony ich danych osobowych oraz prawo do ich prywatności, a także zważywszy na przeprowadzaną transformację cyfrową i konieczność podjęcia działań w zakresie poprawy umiejętności cyfrowych społeczeństwa w zakresie rzeczywistej kontroli nad danymi osobowymi dotyczącymi zdrowia oraz w zakresie dbania o bezpieczeństwo tak wrażliwych danych osobowych – w ocenie Prezesa UODO – konieczne jest podjęcie działań mających na celu wprowadzenie w programie edukacji szkolnej elementów wiedzy z zakresu ochrony danych osobowych. Przekazywanie i posiadanie wiedzy już od najmłodszych lat, w tym na etapie edukacji szkolnej, przyczyni się do wzmocnienia rzeczywistej i skutecznej kontroli nad danymi osobowymi osób fizycznych.

Tym samym zwracam się z uprzejmą prośbą do Pani Minister o rozważenie postulowanych zmian w przygotowywanych pracach legislacyjnych.

W przypadku podjęcia przez resort edukacji prac nad programem dotyczącym nowego przedmiotu szkolnego Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych deklaruje wsparcie eksperckie Urzędu Ochrony Danych Osobowych dla wypracowania właściwych rozwiązań uwzględniających w programie w edukacji szkolnej wskazywane w zakresie ochrony danych osobowych, w tym w szczególności w zakresie danych o zdrowiu.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia (rozporządzenie procedowane w Parlamencie Europejskim i Radzie UE, zatwierdzone przez PE i Radę w dniu 12 lutego 2025 r.).

Łączę wyrazy szacunku,
Miroslaw Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych